

**ERIKOISKIELET JA
KÄÄNNÖSTEORIA**

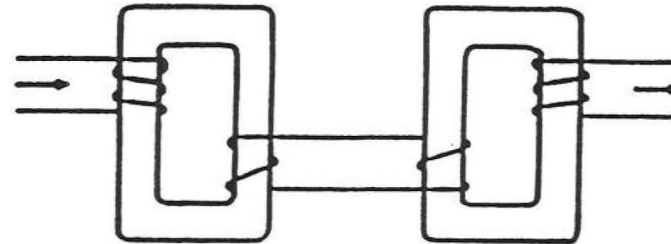
VAKKI-symposiumi XXI. Vaasa 10. – 11.2.2001

**FACKSPRÅK OCH
ÖVERSÄTTNINGSTEORI**

VAKKI-symposium XXI. Vasa 10. – 11.2.2001

**LSP AND
THEORY OF TRANSLATION**

21st VAKKI Symposium. Vaasa 10. – 11.2.2001

Vaasan yliopisto. Humanistinen tiedekunta
Käännösteorian ja ammattikielten tutkijaryhmä

Vasa universitet. Humanistiska fakulteten
Forskargruppen för översättningsteori och fackspråk

University of Vaasa. Faculty of Humanities
Research Group for LSP and
Theory of Translation

**Vaasan yliopiston käännösteorian ja ammattikielten
tutkijaryhmän julkaisut**

**Publikationer av Forskargruppen för
översättningsteori och fackspråk vid Vasa universitet**

**Publications of the Research Group for LSP and Theory
of Translation at the University of Vaasa**

Toimittanut / Redaktion / Editor

Outi JÄRVI

N:o / Nr / No. 28

ERIKOISKIELET JA KÄÄNNÖSTEORIA

VAKKI-symposiumi XXI. Vaasa 10.-11.2.2001

OSOITE

Vaasan yliopisto
PL 700
65101 VAASA

ADRESS

Vasa universitet
PB 700
65101 VAASA

ADDRESS

University of Vaasa
P.O. Box 700
FIN-65101 VAASA

© VAKKI and the authors 2001

Printed in Finland
ISBN 951-683-951-7
ISSN 1235-5992

ERIKOISKIELET JA KÄÄNNÖSTEORIA

VAKKI-symposiumi XXI. Vaasa 10.-11.2.2001

**Vaasan yliopiston käännösteorian ja
ammattikielten tutkijaryhmän julkaisut**

N:o 28

Vaasa / Vasa 2001

<i>Toimituskunta</i>	<i>Redaktionsråd</i>	<i>Editorial Board</i>
	Roland FREIHOFF (Tampereen yliopisto) & Juhani STENFORS (Vaasan yliopisto)	
<i>Toimittaja</i>	<i>Redaktör</i>	<i>Editor</i>
	Outi JÄRVI	
<i>Toimitussihteeri</i>	<i>Redaktionssekreterare</i>	<i>Editorial Secretary</i>
	Hanna ERKINHEIMO	

Sisältö – Innehåll – Contents

Alkusanat – Förord – Preface	7
Plenaariesitelmät – Plenarföredrag – Plenary Papers	
<i>Cathrine Fabricius-Hansen</i> Texte in der Fremdsprache lesen und verstehen: Überlegungen zu einem vernachlässigten Thema	8
<i>Pirkko Nuolijärvi</i> Ymmärtämisen ulottuvuuksia vuorovaikutuksessa	27
Sektioesitelmät – Sektionsföredrag – Section Papers	
<i>Harry Anttila</i> Übersetzungsprozess, Übersetzer und übersetzerische Kompetenz	44
<i>Märta Båsk</i> Leseverstehen – die Entwicklung eines Lesekurses im Fach Deutsch als Fremdsprache	57
<i>Marjatta Elomaa</i> Kielikylpyläisten yhdeksän luokan ensikieliset kirjoitelmat	64
<i>Richard Foley</i> <i>Do I Have to Spell It Out For You?</i> Data Protection Terminology in the EU	76
<i>Ingo Heyse</i> Computergestütztes Textverstehen im Fremdsprachenunterricht	86
<i>Juhani Hiirikoski</i> Transitives of perception, communication and cognition in Finnish and English	93
<i>Rune Ingo</i> Käännöstilastoja	107
<i>Sigurður Jónsson</i> Isländsk kalabalik: en polemik om sjömansspråk	118
<i>Ulla-Helena Kapiala</i> Psykiatrian tutkimuskohteiden ymmärtäminen ja nimeäminen	130
<i>Sirpa Koiranen</i> Vem är mottagaren? Tre företags webbplatser i närläsning	142
<i>Merja Koskela & Nina Pilke</i> Exempel på exempel – en studie i populärvetenskapliga texter	152

<i>Hans Landqvist</i> Från abolition till styckningsinstrument. Lånord i juridisk terminologi 1800-2000	167
<i>Annikki Liimatainen</i> Mehrfachbenennungen in der Fachsprache der Umwelt und Ökologie	179
<i>Henrik Nikula</i> Zum Verstehen, Missverstehen, Nicht-Verstehen	190
<i>Kristina Nikula</i> Är utrikesministeriets information om EU begriplig? En granskning av tre texter om EU	199
<i>Niina Nissilä</i> Redovisningssvenska i Sverige och Finland – en närmare granskning av begreppet 'omsättningstillgångar'	210
<i>Marianne Nordman</i> Rubriker och förförståelse	221
<i>Christoph Parry</i> Vorwissen und Fantasie. Über die Aktivität des Lesers beim Verstehen narrativer Texte	234
<i>Aila Pesonen</i> Vertaus, teksti ja tulkinta. Viktor Pelevinin vertausista romaanissa <i>Generation P</i>	243
<i>Gerald Porter</i> Meaning and the Lacuna in Oral Narrative	253
<i>Katariina Ruohomäki</i> Kuivia kuvatekstejä, onnistuneita otsikoita. Sanomalehden toimittajilleen antama palaute	263
<i>Christopher Schmidt</i> Interkulturelle Implikationen der konzeptuellen Kompetenz in der Fachkommunikation der Wirtschaft	275
<i>Ellen Sieviläinen</i> Språket i polisens förundersökningsprotokoll	287
<i>Mariann Skog-Södersved</i> Att bedöma översättningar – Det omöjligas konst?	296
<i>Liisa Voßschmidt</i> Reseptio kirjallisuuden konteksteina	306
<i>Michael Wittwer</i> Textmerkmale zur Bestimmung der Verständlichkeit popularisierender Fachtextorten in der Pädiatrie	314

ALKUSANAT

Vaasan yliopiston käännösteorian ja ammattikielten tutkijaryhmän (VAKKI) vuoden 2001 symposiumi pidettiin 10.-11.2.2001 Vaasassa. Symposiumin teemana oli ymmärtäminen ja ymmärrettävyys. Plenaariesitelmien pitäjänä toimivat johtaja Pirkko Nuolijärvi Kotimaisten kielten tutkimuskeskuksesta aiheenaan *Ymmärtämisen ulottuvuuksia vuorovaikutuksessa* ja professori Cathrine Fabricius-Hansen Oslon yliopistosta aiheenaan *Vieraskielisten tekstien lukeminen ja ymmärtäminen*. Muissa symposiumin esitelmissä ymmärtämisen ja ymmärrettävyyden teemaa tarkasteltiin monipuolisesti ja eri painotuksin unohtamatta ammattikielten ja käännösteorian näkökulmia. Monikielisessä symposiumissa oli mukana yli 60 tutkijaa Suomesta, Ruotsista, Norjasta, Islannista, Saksasta, Ranskasta, Slovakiasta ja USA:sta. Symposiumiesitelmistä on tähän julkaisuun koottu 28 artikkelia.

FÖRORD

Forskargruppen för fackspråk och översättningsteori vid Vasa universitet (VAKKI) ordnade sitt årliga symposium den 10-11 februari 2001 i Vasa. Huvudtemat för symposiet var "Förståelse och förståelighet". Plenarföredragen hölls av direktör Pirkko Nuolijärvi från Forskningscentralen för de inhemska språken om *Dimensioner av förståelse inom interaktion* och av professor Cathrine Fabricius-Hansen från Oslo universitet om *Att läsa och förstå texter på främmande språk*. I de övriga symposieföredragen behandlade man temat "Förståelse och förståelighet" mångsidigt och med olika betoningar utan att glömma synvinklar på översättningsteori och fackspråksforskning. I det flerspråkiga symposiet deltog över 60 forskare från Finland, Sverige, Norge, Island, Tyskland, Frankrike, Slovakien och USA. I denna symposierapport publiceras 28 artiklar.

PREFACE

The Research Group for LSP and Theory of Translation (VAKKI) organised its annual symposium from February 10th to 11th, 2001 in Vaasa. The main theme of the symposium was "Understanding and intelligibility". The plenary speakers were Pirkko Nuolijärvi, Director of the Research Institute for the Languages of Finland, who spoke on *The Dimensions of Understanding in Interaction*, and professor Cathrine Fabricius-Hansen from the University of Oslo, whose theme was *Reading and Understanding Foreign Language Texts*. "Understanding and Intelligibility" was covered in the section papers from different points of view and with focuses on different aspects provided by LSP research and research in translation theory as well. Over 60 researchers from Finland, Sweden, Norway, Iceland, Germany, France, Slovakia, and USA participated in the multilingual symposium. The present publication contains 28 of the papers presented.

Vaasa / Vasa marraskuu / november / November 2001

Vaasan yliopiston käännösteorian ja ammattikielten tutkijaryhmä
Forskargruppen för översättningsteori och fackspråk vid Vasa universitet
Research Group for LSP and Theory of Translation at Vaasa University

Outi Järvi